

Täysistunto

Torstai 16.2.2017 klo 16.00—21.07

2.3. Suullinen kysymys toimeentulotuen maksatuksesta (Aino-Kaisa Pekonen vas)

Suullinen kysymys SKT 9/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lyhyesti muutama kysymys vielä. Edustaja Pekonen.

Keskustelu

16.49 **Aino-Kaisa Pekonen vas:** Arvoisa puhemies! Toimeentulotuen maksatus on siirtynyt kunnista Kelaan tämän vuoden alussa. Tämä uudistus oli erittäin tarpeellinen, ja myös me vasemmistoliitossa olemme sitä kannattaneet. Tämän uudistuksen myötä byrokratian ja ihmisten pompottamisen luukulta luukulle piti vähentyä sekä tärkeitä sosiaalityön resursseja vapautua hakemusten käsittelystä ihmisten kohtaamiseen, mutta nyt me olemmekin saaneet paljon hätäntyneitä yhteydenottoja ihmisiltä, joiden toimeentulotuen maksatus ei ole sujunut hyvin. Byrokratia ei olekaan vähentynyt, palvelut ovat ruuhkautuneet, ja nyt ihmisillä on iso huoli, kun sähkölaskut ja vuokrat uhkaavat jäädä maksamatta. Meekin olemme tästä erittäin huolissamme. Arvoisa ministeri, onko teidän mielestänne Kelassa riittävästi etuuskäsittelijöitä tällä hetkellä, jotta kaikki hakemukset saadaan käsiteltyä aikataulussa ja nopeasti?

16.50 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näin todellakin, kuten kysyjä kuvasi, toimeentulotuen käsittely on siirretty Kelalle tarkoituksena yhtenäistää käytäntöjä ja vapauttaa resursseja kuntien sosiaalityöhön muun muassa. En tietenkään tarkkaan tunne niitä yhteydenottoja, joita olette saaneet. Kuvaatte niitä, että ne ovat hätäntyneitä, ja niitä tulee tietysti kuunnella. Voisin tässä vaiheessa sanoa, että varmasti Kela haluaa hioa järjestelmänsä niin hyvin kuntoon, että kaikki käsittely on joustavaa. Olemme siirtymävaiheessa, ja nämä tapaukset täytyy sitten katsoa läpi.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän vielä vastauspuheenvuoron kysymyksen esittäjälle, edustaja Pekoselle.

16.51 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erityisen paljon näitä ongelmia on ollut kiireellisissä kriisitilanteissa, siis juuri silloin, kun se avun tarve onkin suurin. Olen hieman hämmästynyt siitä, että nämä huolet ympäri Suomea eivät ole kantautuneet ministeri Mattilan korviin, mutta me voimme toki näitä ihmisten huolia ja kirjeitä teille toimittaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 8/2017 vp

Kunnilla ei liene tällä hetkellä ohjeistusta siitä, miten esimerkiksi täydentävää toimeentulotukea annetaan. Tämä ohjeiden puute on johtanut jopa sellaisiin tilanteisiin, missä tukea ei ole maksettu lainkaan, ja näin ei tietenkään voi olla. Toimeentulotuen piiriin ovat toisaalta päässeet myös ne ihmiset, jotka eivät ole aiemmin ehkä hoksanneet hakea väliaikaista tukea, mutta kaikkein tärkeintä mielestäni on, että kiireellisesti tukea tarvitsevat myös saavat sitä ajoissa. Arvoisa ministeri, miten te aiotte huolehtia siitä, että jokainen toimeentulotukea tarvitseva sitä myös saa joko Kelasta tai sitten kunnan sosiaalitoimesta?

16.52 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Toimeentulotuen niin sanottu normiosa, jossa ei ole harkintavaltaa vaan se on ihmisen elämäntilanteeseen, taloudellisiin tietoihin, niin tuloihin kuin sitten menoihinkin, vertautuva asia, on siirretty tämän vuoden alusta Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemaksi. [Välihuutoja]

Toisekseen kunnilla on edelleen harkinnanvaraa, meidän toimeentulotukilainsäädäntö lähtee siitä. Kunnilla on edelleen harkinnanvaraa olemassa. [Aino-Kaisa Pekonen: Mutta onko ohjeistus?] — Jos ohjeistus ei ole riittävää, niin sitä pitää sitten täsmentää. Laki, joka eduskunnassa on säädetty, lähti siitä, että esimerkiksi yhteistoimintavelvoitteesta Kelan ja kuntien välillä huolehditaan.

Toisekseen tämä palaute: toivon, että sitä tulee edustajienkin kautta, kyllä sitä suoraankin tulee, ja jos on esimerkiksi lainsäädäntötarpeita, asetustarpeita, niin niihin pitää pikaisesti ryhtyä, mutta tämä peruskuvio on sellainen, että se ihminen, joka on hädässä, myös avun saa ja hänen pitää saada se.

Kysymyksen käsittely päättyi.